

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 8P/14/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1611200590
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Kralovičová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2015:1611200590.19

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, samosudkyňou JUDr. Andreou Kralovičovou, vo veci starostlivosti o maloleté deti W., M., nar. XX.XX.XXXX., Y., nar. XX.XX.XXXX a G., nar. XX.XX.XXXX., všetci št. prísl. SR, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Malacky, Záhorácka ul. č. 2942/60A, deti rodičov: W. L. W., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom Y., E. ul. č. XXX/XX., zastúpenej AK Záhoráková & Partners, s.r.o., so sídlom Bratislava, Krasovského ul. č. 13 a W. W., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom Z., M. ul. č. XX, zastúpeného advokátom Mgr. Slavomírom Trnkócyom, AK so sídlom Bratislava, Gercenova ul. č. 6/A, o návrhu otca na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti rodičov (pôvodne o zmenu úpravy stretávania sa s deťmi), takto

r o z h o d o l :

Maloleté deti W., M., nar. XX.XX.XXXX, Y., nar. XX.XX.XXXX a G., nar. XX.XX.XXXX, sa zverujú do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

Otec bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti vždy v čase od piatku v nepárnom kalendárnom týždni od 15,00 hod. do nasledujúceho piatku do 15,00 hod. a matka bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti v týždni v čase od piatku v párnom kalendárnom týždni od 15,00 hod. do nasledujúceho piatku do 15,00 hod., s výnimkou letných školských prázdnin, zimných školských prázdnin a vianočných sviatkov, jarných školských prázdnin a veľkonočných sviatkov.

Počas letných školských prázdnin vyhlásených MŠ SR v párnom kalendárnom roku bude otec zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti vždy v mesiaci júl v čase od 01. júla od 8,00 hod. do 15. júla do 20,00 hod. a v mesiaci august v čase od 8,00 hod. dňa 01. augusta do dňa 16. augusta do 19,00 hod. Matka bude počas letných školských prázdnin v párnom kalendárnom roku zabezpečovať osobnú starostlivosť vždy v mesiaci júl v čase od 15. júla od 20,00 hod. do dňa 01. augusta do 8,00 hod. a v mesiaci august v čase od 16. augusta od 19,00 hod. do dňa 01. septembra do 19,00 hod.

Počas letných školských prázdnin vyhlásených MŠ SR v nepárnom kalendárnom roku bude matka zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti vždy v mesiaci júl v čase od 01. júla od 8,00 hod. do 15. júla do 20,00 hod. a v mesiaci august v čase od 01. augusta od 8,00 hod. do dňa 16. augusta do 19,00 hod. Otec bude počas letných školských prázdnin v nepárnom kalendárnom roku zabezpečovať osobnú starostlivosť vždy v mesiaci júl v čase od 15. júla od 20,00 hod. do dňa 01. augusta do 8,00 hod. a v mesiaci august v čase od 16. augusta od 19,00 hod. do dňa 01. septembra do 19,00 hod.

Počas zimných školských prázdnin vyhlásených MŠ SR a vianočných sviatkov bude v nepárnom kalendárnom roku matka zabezpečovať osobnú starostlivosť v čase od 23. decembra od 8,00 hod. do 25. decembra do 19,00 hod., otec bude zabezpečovať osobnú starostlivosť v čase od 25. decembra od 19,00 hod. do dňa 01. januára nasledujúceho kalendárneho roka do 19,00 hod. a od 01. januára od 19,00 hod. do posledného dňa zimných školských prázdnin vyhlásených MŠ SR do 19,00 hod.

Počas zimných školských prázdnin v párnom kalendárnom roku bude zabezpečovať otec starostlivosť od 23. decembra od 8,00 hod. do 25. decembra do 19,00 hod., matka bude zabezpečovať osobnú starostlivosť v čase od 25. decembra od 19,00 hod. do dňa 01. januára nasledujúceho kalendárneho roka do 19,00 hod., a od 01. januára od 19,00 hod. do posledného dňa zimných školských prázdnin vyhlásených MŠ SR do 19,00 hod.

Počas jarných školských prázdnin vyhlásených MŠ SR v párnom kalendárnom roku bude osobnú starostlivosť zabezpečovať otec vždy od 8,00 hod. soboty, predchádzajúcej prvému dňu prázdnin, do 19,00 hod. nedele daného prázdninového týždňa.

Počas jarných školských prázdnin vyhlásených MŠ SR v nepárnom kalendárnom roku bude osobnú starostlivosť zabezpečovať matka vždy od 8,00 hod. soboty, predchádzajúcej prvému dňu prázdnin, do 19,00 hod. nedele daného prázdninového týždňa.

Počas Veľkonočných sviatkov v párnom kalendárnom roku bude osobnú starostlivosť o deti zabezpečovať otec vždy od 8,00 hod. Zeleného štvrtka, do 19,00 hod. utorka, nasledujúceho po Veľkonočnom pondelku.

Počas Veľkonočných sviatkov v nepárnom kalendárnom roku bude osobnú starostlivosť o deti zabezpečovať matka vždy od 8,00 hod. Zeleného štvrtka, do 19,00 hod. utorka, nasledujúceho po Veľkonočnom pondelku.

Miestom odovzdania a prevzatia detí bude počas školských dní školské alebo predškolské zariadenie, ktoré deti navštevujú resp. budú navštevovať, pričom na danom mieste je oprávnený a zároveň aj povinný dieťa si prevziať ten rodič, ktorého osobná starostlivosť začína; tento rodič dieťa po skončení osobnej starostlivosti na tomto mieste aj odovzdá.

V prípade choroby dieťaťa alebo mimo školských dní je miestom prevzatia a odovzdania dieťaťa bydlisko preberajúceho rodiča, pričom odovzdávajúci rodič na tomto mieste deti preberajúcemu rodičovi odovzdá.

Výživné pre maloleté deti sa neurčuje.

Súd návrh matky na zúženie rozsahu stretávania sa otca s maloletými deťmi zamietla.

Týmto rozsudkom sa mení rozsudok Okresného súdu Bratislava III v Bratislave č. 21C/31/2010-94 zo dňa 29.06.2010 v časti výroku o zverení maloletých detí a v časti výroku o výživnom pre maloletú Y. a pre maloletého G. a rozsudok Okresného súdu Malacky č. 8P/73/2011 zo dňa 28.09.2012 v časti výroku o výživnom pre maloletú M..

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom podaným tunajšiemu súdu dňa 26.11.2011 sa otec domáhal zmeny rozsudku Okresného súdu Bratislava III v Bratislave č. 21C 31/2010-94 zo dňa 29.06.2010 v časti úpravy stretávania sa s maloletými deťmi. Uviedol, že pri dodržiavaní doterajšej úpravy stretávania nemá počas týždňa možnosť aktívne a plnohodnotne sa venovať maloletým deťom.

Písomným podaním doručeným súdu dňa 19.03.2012 zmenil otec svoj návrh tak, že žiadal maloleté deti zveriť do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, nakoľko maloleté deti s ním od júla 2010 udržiavajú riadny a pravidelný kontakt. Poukázal na skutočnosť, že počas tohto obdobia osvedčil, že sa o deti dokáže postarať, medzi ním a deťmi je veľmi dobrý vzťah, deti sú s ním rady. Preto sa súd pri rozhodovaní vo veci a pri dokazovaní vo veci zaoberal touto poslednou verziou návrhu otca a skúmal teda podmienky zverenia maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

Matka s návrhom otca na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti nesúhlasila, žiadala návrh otca ako nedôvodný zamietnuť. Uviedla, že otec maloletých detí pristupuje k výchove detí nezodpovedne, nevedie ich k plneniu školských povinností, nedokáže im vytvoriť stabilné prostredie,

ktoré je potrebné pre ich rast a výchovu. Ďalej poukázala na to, že s otcom maloletých detí nevedia komunikovať, nezhodujú sa na základných princípoch starostlivosti o deti, vzájomne sa nerešpektujú. Protinávrhom zo dňa 10.06.2011 doručeným súdu dňa 27.06.2011, sa matka domáhala zúženia rozsahu stretávania sa otca s maloletými deťmi, žiadala, aby súd určil, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý nepárny víkend mimo školských prázdnin od piatku od 15,00 hod. do nedele do 18,30 hod., v čase školských prázdnin a v čase sviatkov navrhla ponechať styk v podľa pôvodnej rodičovskej dohody, s výnimkou jesenných a polročných prázdnin, navrhla, aby bol otec oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi v čase jesenných prázdnin každý páry rok, v čase Sviatku všetkých svätých každý nepárny rok, v čase polročných prázdnin každý páry rok.

Na posledné pojednávanie vo veci nariadené na deň 24.03.2015 sa matka maloletých detí nedostavila, svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnila prostredníctvom právnej zástupkyne, matka súhlasila, aby súd konal a rozhodol v jej neprítomnosti. Preto súd s poukazom na ustanovenie § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku konal a rozhodol v neprítomnosti matky za súčasného rešpektovania ústavne garantovaných práv ostatných účastníkov konania (článok 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

Zástupca kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa navrhol zveriť maloleté deti do striedavej osobnej starostlivosti v týždňových intervaloch. Poukázal na to, že každý rodič má rovnaké práva a povinnosti pri zabezpečovaní starostlivosti o svoje maloleté deti. Všetky tri maloleté deti majú pozitívny vzťah k obidvom rodičom a ich problémy sú iba dôsledkom napätia medzi rodičmi, ktoré vznikajú najmä v dôsledku konfliktov pri odovzdávaní maloletých detí. Striedavá osobná starostlivosť v týždňových intervaloch v tejto fáze konfliktu, v ktorej sa rodičia nachádzajú, je vzhľadom na zdravý psychosociálny vývoj maloletých detí najvhodnejší.

Súd vykonal dokazovanie vypočutím prítomných účastníkov, výsluchom svedkov R. E. S. - priateľky otca, B. N. N. - bývalej zamestnankyne Denného pedopsychiatrického stacionáru, so sídlom Bratislava, Donnerova ul. č. 1, W. F. K. - riaditeľky OZ Pomoc ohrozeným deťom, oboznámil sa s lekáorskými správami o zdravotnom stave maloletých detí, správou Materskej školy, so sídlom Z., B. ul. č. XX zo dňa 25.06.2012, priebežnými monitorovacími správami a záverečnou správou zo dňa 10.12.2013 Orchidea, n.o., správou ÚPSVaR Bratislava zo šetrenia pomerov zo dňa 24.02.2014, správou ÚPSVaR Malacky z pohovoru s deťmi zo dňa 24.03.2014, správou ÚPSVaR Malacky zo šetrenia pomerov zo dňa 05.09.2014, znaleckým posudkom Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie dieťaťa č. 07/2013, výsluchom poverenej zástupkyne výskumného ústavu W. M. k záverom predmetného znaleckého posudku, rozsudkom Okresného súdu Bratislava III v Bratislave č. 21C 31/2010-94 zo dňa 29.06.2010, vyjadrením M.N. G. XX, Z. k žiadosti zo dňa 09.03.2015, ako aj obsahom ostatnej spisovej dokumentácie.

Zamietol návrh na vykonanie dokazovanie výsluchom rodičov matky dieťaťa, keď mal za to, že táto výpoveď je k otázkam vzťahu otca a maloletých detí irelevantná a upustil od vypočutia navrhnutej svedkyne S. M. vzhľadom na jej písomné vyjadrenie.

Pri takto vykonanom dokazovaní zistil, že rodičia maloletých detí nie sú manželia, ich manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Bratislava III v Bratislave č. k. 21C 31/2010 - 94 zo dňa 29.06.2010, vo vzťahu k úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po právoplatnosti rozsudku o rozvođe manželstva k maloletým deťom, súd schválil rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej boli všetky maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia budú deti zastupovať a spravovať ich majetok, otec sa zaviazal prispievať na výživu každého z detí výživným vo výške 100 Eur na každé dieťa zvlášť, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred, k rukám matky, počínajúc právoplatnosťou daného rozsudku. Stretávanie súd upravil tak, že otec má právo stretávať sa s maloletými deťmi každú stredu v čase od 15,00 hod. do 18,30 hod. a každý štvrtok v čase od 15,00 hod. do 18,30 hod., každý nepárny víkend mimo školských prázdnin od piatku od 15,00 hod. do nedele do 18,30 hod., každý páry kalendárny rok počas jarných prázdnin určených vyhláškou MŠ SR a organizáciou školského roka schválenou MŠ SR na ten - ktorý školský rok v čase od soboty od 9,00 hod. do nasledujúcej soboty do 12,00 hod., každý kalendárny rok počas veľkonočných sviatkov v čase od stredy pred Veľkým piatkom od 15,00 hod. do soboty pred Veľkonočnou nedeľou do 19,00 hod., každý rok počas letných prázdnin vždy : od 9,00 hod. dňa 1. júla do 19,00 hod. dňa 8. júla; od 9,00 hod. dňa 15. júla do 19,00 hod. dňa 22. júla; od 9,00 hod. dňa 29. júla do 19,00 hod. dňa 5. augusta a od 9,00 hod. dňa 12. augusta do 19,00 hod. dňa 19. augusta; každý kalendárny rok počas vianočných sviatkov v čase od 25. decembra od 17,00 hod. do 28. decembra do 19,00 hod., každý nepárny kalendárny rok v

čase od 28.decembra od 9,00 hod. do 2.januára do 12,00 hod., každý nepárny kalendárny rok v čase od 2.januára od 9,00 hod. do 6.januára do 12,00 hod. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 12.07.2010. Rozsudkom tunajšieho súdu č. 8P/43/2011 zo dňa 28.09.2012 súd zvýšil výživné pre maloletú Sáru zo sumy 100 Eur mesačne na sumu 200 Eur mesačne počnúc 01.04.2011; rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 29.11.2012.

Maloleté deti žijú v spoločnej domácnosti s matkou a jej rodičmi; všetci bývajú v rodinnom dome, matka s maloletými deťmi obýva samostatné poschodie.

Všetky deti navštevujú M.N., so sídlom Z., G. ul. č. XX.

Maloletá M. je žiačkou piateho ročníka základnej školy, navštevuje krúžok modernej gymnastiky (4 - 5x týždenne), na ktorý krúžok ju vodia obaja rodičia, podľa toho, u koho sa momentálne nachádza (matka pravidelne, otec nie), keramický krúžok (1x týždenne) a krúžok spevu (3x týždenne). Maloletá M. podľa vyjadrenia ošetrojúcej lekárky často somatizuje (vháňa problémy do fyzických problémov - bolesti brucha, hlavy).

Maloletá Y. je žiačkou tretej triedy základnej školy, navštevuje dramatický, keramický a spevácky krúžok, arteterapiu v OZ Pomoc ohrozeným deťom. Jej zdravotný stav je v podstate dobrý, od apríla 2011však nosí dioptrické okuliare a je alergička, navštevuje imunologickú ambulanciu.

Maloletý G. je žiakom prvej triedy, spolu so svojimi sestrami navštevuje krúžok keramiky, vo štvrtky máva doučovanie z nemčiny. Spolu s maloletou Y. navštevujú arteterapiu v OZ Pomoc ohrozeným deťom.

Od roku 2009 do roku 2011 navštevoval pre vážny psychický stav Denný pedopsychiatrický stacionár, so sídlom Z., X. ul. č. X, kde odborníci na maloletom spozorovali známky úzkosti, neistoty, hypersenzitivity, agresívne reakcie na rovesníkov, extrémnu citlivosť na neúspech.

Podľa svedkyne B. N., vypočutej na pojednávaní dňa 17.02.2015, pri odstraňovaní problémov maloletého G. sa snažili spolupracovať s oboma rodičmi; matka spolupracovala riadne, spolupráca s otcom bola problematická, nakoľko otec odmietal dodržiavať inštrukcie zariadenia. V čase, kedy navštevoval maloletý G. denný stacionár, bol podľa svedkyne jeho vzťah s otcom veľmi dobrý, obaja sa k sebe navzájom správali veľmi pekne, G. má otca rád, aj otec G..

V súčasnosti sa maloletý podrobuje vyšetreniam na podozrenie z poruchy koncentrácie, vo výskumnom ústave detskej patopsychológie, v rámci detského centra. Trpí separačnou úzkosťou, je alergik.

Otec žije s priateľkou, E. S. a jej dvomi maloletými deťmi v štvorizbovom byte v Z.; byt je vo výlučnom vlastníctve priateľky otca. Každý druhý víkend trávi otec spolu s maloletými deťmi, jeho priateľkou a jej dvomi maloletými deťmi na K. H. v M. G.. Je samostatne zárobkovo činnou osobou.

Priateľka otca, E. S., vo svojej výpovedi potvrdila, že s otcom detí žije v spoločnej domácnosti, túto vedú ako v jej byte, tak spolu žijú aj na K. H., kde otec vykonáva funkciu chatára. Deti majú podmienky pre svoj pobyt ako u jej, tak aj na chate. Potvrdila, že pokiaľ sú deti s otcom, s deťmi sa učia, niekedy ona, niekedy otec, o domácnosť sa starajú spoločne, otec vie zabezpečiť všetky domáce práce, spoločne si pomáhajú. otec vie zabezpečiť aj starostlivosť aj o jej deti. Potvrdila, že doteraz nastavený styk otca s deťmi je nevyhovujúci, keďže sa otec musí „naháňať“ aby stihol ísť pre deti - mali rôzne krúžky navštevovali iné školské zariadenia, naučil sa s nimi, postaral sa o ne a aj sa im venoval v rámci citovej výchovy.

Matka žije aj s maloletými deťmi v rodinnom dome svojich rodičov, je nezamestnaná.

V rámci realizácie priorít na rok 2013 prostredníctvom ÚPSVaR Malacky boli rodičia maloletých detí spolu s deťmi zaradení do projektu neziskovej organizácie Orchidea, n.o.; hlavným cieľom projektu bolo poskytovanie poradenstva a práca s rodičmi na ich vzájomnom vzťahu. Rodičia maloletých detí ani po absolvovaní projektu nezmenili prístup jeden k druhému, naďalej medzi nimi pretrváva komunikačná bariéra, svoje nevyriešené problémy prenášajú na deti.

Z výpovede svedkyne W. F. K. mal súd preukázaný veľmi dobrý vzťah otca a detí - podľa nej to je samozrejmé, keďže s ním trávia iba voľno. Podľa jej názoru (svedkyňa je vzdelaním psychologička, so zameraním klinická poradenská psychológia) by rodič mal mať aj povinnosti, nielen práva. Každý rodič by sa mal s dieťaťom učiť tak, aby sa predišlo stresovým situáciám u detí z dôvodu, že dieťa nie je naučené učebnú látku.

Súd k záverom znaleckého posudku Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie dieťaťa č. 07/2013 vypočul poverenú zamestnankyňu výskumného ústavu, W. M., ktorá sa pridrižovala záverov

znaleckého posudku; v zmysle záverov posudku sa neodporúča zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, a to s prihliadnutím na vek a psychický stav maloletých detí, ako aj vzhľadom na nevyriešený konflikt medzi rodičmi. Na druhej strane však bolo znaleckým dokazovaním zistené, že všetky deti majú pozitívny citový vzťah k oboj rodičom, akceptujú ich rovnako, spontánne komunikujú a emočne zdieľajú pocity s obidvomi rodičmi.

Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnostiam rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť za strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 25 ods. 3 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo ho zakáže.

Podľa § 25 ods. 4 Zákona o rodine, ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku dieťaťa.

Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práv a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, veta prvá a druhá, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj

ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

Podľa § 63 ods. 2 Zákona o rodine, u rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.

Podľa § 62 ods.1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4, veta prvá, Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 62 ods. 6 Zákona o rodine, ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 154 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 163 ods. 2 O. s. p. rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Podľa článku 18 ods. 1, 2, 3 Dohovoru o právach dieťaťa, ktoré prijalo Valné zhromaždenie Spojených národov 20. novembra 1989, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru musia vynaložiť maximálne úsilie na to, aby bola uznaná zásada, že obidvaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a rozvoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí byť pritom najlepší záujem dieťaťa.

Podľa judikatúry Ústavného súdu Českej republiky z ústavnoprávneho pohľadu nie je možné nadradovať modely fungovania vzťahov medzi oddelenými rodičmi a maloletými deťmi, ktoré majú orgány zažité, nad záujem dieťaťa. Úlohou súdu je upraviť styk rodičov s deťmi, nie ho obmedziť, či dokonca vylúčiť. Súdy musia nájsť také riešenie, ktoré nebude obmedzovať právo rodiča zaručené čl. 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd (ÚS 420/05 zo dňa 11. 10. 2007 (N 158/47 SbNU 63)

Podľa článku 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

Nesúhlas matky so striedavou starostlivosťou môže byť relevantný len vtedy, ak je založený na dôvodoch, ktoré sú spôsobilé intenzívnym spôsobom negatívne zasahovať do záujmu dieťaťa (nález sp. zn. III. ÚS Českej republiky 1206/09 zo dňa 23. 2. 2010 (N 32/56 SbNU 363).

Súd po vykonanom dokazovaní zhodnotil všetky rozhodujúce skutočnosti jednotlivo ako aj vo vzájomných súvislostiach a s poukazom na vyššie citované právne normy a pramene práva má za to, že zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti rodičov bude v záujme maloletých detí. Keďže rodičia maloletých detí spolu nežijú, bolo vzhľadom k návrhu otca na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti rodičov povinnosťou súdu skúmať, či striedavá osobná starostlivosť bude v najlepšom záujme maloletých detí a či obaja rodičia sú spôsobilí maloleté deti vychovávať.

Podľa názoru súdu je najlepším záujmom dieťaťa predovšetkým to, aby bolo pokiaľ je to možné, v starostlivosti oboch rodičov, aby v prostredí, v ktorom je vychovávané, bolo šťastné, spokojné, mohlo rozvíjať všestranne a komplexne svoje predpoklady, talent, dosahovať a absolvovať primerané vzdelanie. Pokiaľ to nie je možné, potom by malo byť zverené tomu rodičovi, ktorý má lepšie predpoklady k jeho výchove a okrem iného uznáva rolu a dôležitosť i druhého rodiča v živote dieťaťa.

V celom konaní nebolo preukázané, že by práve najlepší záujem maloletých detí bránil zveriť tieto do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov - všetky maloleté deti sú šťastné v prítomnosti oboch rodičov (viď vyjadrenia detí v rámci pohovorov s pracovníkmi ÚPSVaR Malacky, pracovníkmi výskumného ústavu podávajúceho znalecký posudok, s pracovníkmi Orchidea n.o...), majú k nim hlboký vzťah, dosahujú v škole výborné výsledky, rozvíjajú svoje zručnosti, schopnosti - je teda zrejmé, že deti vnímajú konflikt medzi rodičmi, avšak tento eliminujú mimo seba (snáď iba s výnimkou Sáry, ktorá pri vypätých situáciách vykazuje známky zdravotných ťažkostí).

Takisto nebolo preukázané, že by práve otec bol menej „schopným“ rodičom ako matka detí.

Čo sa týka materiálnych podmienok pre starostlivosť a výchovu detí, obaja rodičia majú preukázateľne vytvorené vhodné materiálne podmienky (vrátane bytových pomerov), k hmotnému zabezpečeniu detí a k výkonu osobnej starostlivosti o deti.

Takisto čo sa týka bezúhonnosti oboch rodičov, obaja sú bezúhonní, vedú riadny život - otec s novou partnerkou a jej deťmi, matka v súčasnosti bez partnera. Preto obaja rodičia dávajú aj v tomto smere záruku riadnej výchovy detí.

Pri zverení detí do striedavej osobnej starostlivosti zostane zachované aj širšie sociálne prostredie maloletých detí - maloleté deti budú naďalej navštevovať základnú školu na G. ulici v Z., budú sa venovať rovnakým záujmovým aktivitám, ktorým sa venovali pred ich zverením do striedavej osobnej starostlivosti. Odpadne tak aj matkou namietaná neochota otca zabezpečiť pravidelné tréningy maloletej Sáry - otec nebude už nútený realizovať svoje stretnutie s deťmi v časovej tiesni - čas, ktorý bude mať možnosť stráviť s deťmi, môže teda „rozdeliť“ medzi aktivity detí na krúžkoch a „svoj“ čas s deťmi bez toho, aby sa cítil „ochudobnený“ o tento čas. Takisto sa bude môcť otec adekvátne venovať aj učeniu s deťmi a popri tom mu zostane čas ja na jeho citovú starostlivosť o deti a jeho prežívanie zážitkov s deťmi mimo tohto času. Zároveň takéto prežívanie otca budú aj v prospech detí - otec (v podstate nevedomky) dostával do stresu aj maloleté deti, čo sa najmä u M. prejavovalo jej somatizovaním - každý stres M. prenášala do zdravotných problémov. Takisto odpadne (podľa matky vedomé, podľa názoru súdu skôr nevedomé, niekedy však zámerné - natruc matke) neskoré odovzdávanie detí otcom matke po skončení styku - pre deti si bude chodiť ten z rodičov, ktorého starostlivosť bude nasledovať - čo takisto prispeje k odbúraniu stresových situácií najmä pre deti.

Takisto vzájomné citové väzby medzi jednotlivými deťmi a každým z rodičov sú hlboké, obojstranné, čo potvrdili aj závery znaleckého posudku a výpovede všetkých vypočutých svedkov. Túto skutočnosť nenamietala vo vzťahu detí - otec ani matka maloletých detí. Obaja rodičia sú teda rovnako schopní vytvoriť vhodné podmienky pre starostlivosť a výchovu detí aj z citovej stránky.

Ani u jedného z rodičov neboli zistené také osobnostné charakteristiky, ktoré by bránili zvereniu maloletých detí do ich osobnej starostlivosti. Aj keď je otec podľa matky nezodpovedný, nevie dodržiavať režim a pravidlá, nie sú to podľa názoru súdu relevantné prekážky pre zverenie detí aj do starostlivosti otca. Aj keď sa možno prístup otca k deťom javí matke ako neštandardný, je to však spôsobené tým, že obaja rodičia majú na výchovu detí svoj vlastný náhľad, ktorý však nie sú ochotní u druhého rodiča akceptovať. I keď by sa zdalo, že deti budú trpieť dvojakým spôsobom výchovy, je zrejmé z postoja a vyjadrenia všetkých detí, že im takýto prístup nevádi, sú s ním stotožnené. Takisto súd je toho názoru, že deti potrebujú nielen prísnu, pravidlami nastavenú výchovu (matka), ale od otca dostanú aj možnosť spoznať väčšiu mieru voľnosti, samostatnosti a kreativity, takže výchovné metódy rodičov sa tak môžu

vhodne dopĺňať. Je len na oboch rodičoch, aby začali jeden druhého akceptovať ako rodiča so svojimi právami a povinnosťami, výchovnými metódami, tieto nekritizovali pred deťmi a snažili sa aspoň trochu medzi sebou „spolupracovať“. Tento rozdielny postoj k výchove detí a samotný postoj rodičov k sebe nemôže byť na ujmu maloletých detí. Maloleté deti by mali vidieť a vedieť, že ich rodičia dokážu aspoň v rámci spoločenských noriem medzi sebou komunikovať a vymeniť si informácie medzi sebou. Takisto táto netolerancia rodičov voči sebe samým nemôže byť príčinou, prečo deti nezveriť do striedavej starostlivosti rodičov.

Matka maloletých detí so zverením detí do striedavej osobnej starostlivosti od začiatku konania nesúhlasí. Svoj nesúhlas opiera o nezodpovednosť otca (jeho neschopnosť postarať sa o plnenie školských povinností maloletých detí), ako aj o skutočnosť, že s otcom maloletých detí nevedia komunikovať, nezhodujú sa na základných princípoch starostlivosti o deti, vzájomne sa nerešpektujú. Tu súd poukazuje na nález Ústavného súdu Českej republiky, podľa ktorého nesúhlas matky so striedavou starostlivosťou môže byť relevantný len vtedy, ak je založený na dôvodoch, ktoré sú spôsobilé intenzívnym spôsobom negatívne zasahovať do záujmu dieťaťa (nález sp. zn. III. ÚS 1206/09 ze dne 23. 2. 2010 (N 32/56 SbNU 363)). Súd preto v rámci nesúhlasu matky poukazuje na svoje dôvody, uvedené vyššie, pre ktoré nesúhlas matky so zverením maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti rodičov neakceptoval - podľa názoru súdu argumenty matky o "nezodpovednosti" otca, ich nekomunikácia, nie sú dostatočným argumentom na nezverenie maloletých detí do starostlivosti oboch rodičov - ako už súd poukázal vyššie, deti vnímajú konflikt rodičov, tento však nie je takej intenzity, že by zasahoval do integrity detí, do ich vývoja, ich prežívania v takej miere, že by nemohli v starostlivosti oboch rodičov. Tu súd poukazuje aj na vyjadrenie zástupcu výskumného ústavu ako aj na samotný znalecký posudok, ktorý vyslovene potvrdil dobrý vzťah medzi otcom a deťmi a skutočnosť, že je potrebné zachovať kontakt otca s deťmi, pričom navrhovaná úprava stretávania sa otca s deťmi podľa znalcov sa blíži rozsahom doporučeného kontaktu otca s deťmi otcom navrhovanému rozsahu striedavej osobnej starostlivosti.

Pokiaľ ide o neschopnosť rodičov medzi sebou komunikovať, súd poukazuje na judikatúru ÚS ČR (ÚS 2482/13) , podľa ktorého striedavú starostlivosť nie je možné vylúčiť len na základe hodnotenia vzťahu medzi rodičmi. Preto na nesúhlase matky so striedavou starostlivosťou opierajúcom sa o nezhody medzi rodičmi, nemožno založiť rozhodnutie, ktorým by súd návrh na zverenie detí do striedavej starostlivosti zamietol. Uvedené by bolo v rozpore so základnými právami druhého rodiča na spravodlivý proces podľa článku 36 Listiny základných práv a slobôd a súčasne nielen zásahom do jeho základného práva vychovávať a starať sa o svoje dieťa (článok 32 ods. 4 Listiny), ale i do základného práva dieťaťa na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody, súd zveril maloleté deti do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov tak, ako navrhol otec maloletých detí (odlišne súd upravil iba spôsob preberania a odovzdávania detí), podľa názoru súdu je vo výroku rozsudku určený rozsah striedavej osobnej starostlivosti každého z rodičov najoptimálnejší z hľadiska ich zdravého vývinu, v porovnaní s doterajšou úpravou zverenia a stretávania sa otca s deťmi. Každému z rodičov poskytuje rovnocenný časový priestor, ale i dostatočný priestor na náročnejšie aktivity s deťmi, na ucelenejšie výchovné pôsobenie na deti a naproti tomu zabezpečuje väčší klud a pocit stability výchovného prostredia aj počas víkendov. Keďže súd vyhovel návrhu otca na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti, zamietol návrh matky na zúženie styku otca s deťmi, keď poukazuje na tie isté dôvody, ktoré súd viedli k zvereniu detí do striedavej osobnej starostlivosti.

Pokiaľ ide o vyživovaciu povinnosť rodičov k maloletým deťom, súd postupujúc podľa ustanovenia § 62 ods. 6 Zákona o rodine, túto neurčil, a to s prihliadnutím na skutočnosť, že dĺžka osobnej starostlivosti každého rodiča o deti je rovnaká, počas ktorej bude povinnosťou každého z rodičov potreby detí zabezpečovať v plnom rozsahu, rovnako ako maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.

S poukazom na nové rozhodnutia vo veci zverenia detí a určenia (resp. neurčenia) výživného, súd aj primerane zmenil pôvodné rozhodnutia v danej veci.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. I , písm. a) O. s .p., nakoľko sa konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie, a to do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Bratislave, prostredníctvom tunajšieho súdu, písomne v troch vyhotoveniach, s náležitosťami podľa § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáhať.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každý účastník dostal jeden rovnopis odvolania. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods.2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 162 ods. 1 O.s.p., pri rozsudkom predbežne vykonateľných plynie lehota na plnenie od ich doručenia.

Podľa § 162 ods. 2 O.s.p., predbežne vykonateľné rozsudky sú rozsudky odsudzujúce na plnenie výživného alebo pracovnej odmeny za posledné tri mesiace pred vyhlásením rozsudku.